

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR: Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor. Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.		Felelős szerkesztő: BITTERMANN SÁNDOR.	Kiadótulajdonos: BITTERMANN SÁNDOR	Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők. MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.
--	--	--	--	--

Zászlóbontás.

Zombor, április 11.

Szombaton volt a hatvanhetes párt intéző bizottságának értekezlete Vojnits István főispán elnöklésével a nemzeti munkapártnak szervezése és a párt képviselő jelöltjének kiszemelése tárgyában.

S vasárnap reggelre már piros, fehér, zöld falragaszok hirdették a város választóközönségének, hogy a zombori nemzeti munkapárt országos képviselőjelöltje dr. *Konyovits* Dávid helybeli ügyvéd és a városi törvényhatósági bizottság tagja.

Ezzel a fojtó bizonytalanságnak, mely a nemzeti munka jegyében megindult pártalakulás híveinek lelkét megfektette s mely az ellentábor mozgalmával szemben tapasztalt látszólagos tértelenség hatása alatt már-már nyugtalansággá, sőt elkedvetlencdössé kezdett fokozódni, egyszerre vége szakadt.

Erős a hitünk, hogy a kibontott lobogó a kedvetlenséget lelkesedéssé, a nyugtalanságot bizodalommá s az eddigi bizonytalanság okozta nyomott hangulatot

a bizonyos győzelem nyomán feltörő diadalérzéssé fogja átvarázsolni.

Erős hitünk ez, noha jól tudjuk, hogy az ellenfél épen azt, ami nekünk magyaroknak kedves és becses, a mi elkedvetlenítésünkre és elrettentésünkre igyekszik majd kihasználni.

Szinte halljuk a sátáni gunyt, mellyel nemzeti érzésünket próbálják keseríteni: ugyan szép nemzeti munkapárt, mely arra kényszeríti a magyar embert, hogy szerb jelöltre adja szavazatát.

Vértezzük fel lelkünket ez oktanul hazug és gyűlölködő guny éle ellen az igazi hazafiság, a valódi nemzeti politika igazságaival, melyek arra tanítanak, hogy egyenlő jogokkal és kötelességekkel felruházott édes testvéreinknek tekintsünk szerbet, németet, tótot s csak azokat sujtsuk a törvény szigorával, kik nemzetiségük miatt hazájuk ellen támadnak.

A hazafiatlanság vádját, melyet a jelölés révén fejünkre találnának zudítani, háritsuk vissza rájuk. Mert jobb magyar hazafi a szerb *Konyovits* Dávid, aki attól a pil-

lanattól kezdve, hogy a városi közügyek intézésében szóhoz jutott, minden hátsó gondolat nélkül tanitorithatatlan hive a böles elődök által inaugurált magyar-szerb testvériség politikájának és mindig magyar pártkötelékben küzdött e politika érvényesüléseért mint azok a magyar politikusok, akik merő pártérdekből szövetkeznek egy nemzetiségi párttal, mely legádázabb ellensége volt mindenkoron a magyar nemzeti állameszmének s két kerületért hét kerületben támogatják jelöltjeit.

Hogy a függetlenségi és negyvennyolcas párt magyarjai milyen lélekkel fognak abban a hét kerületben azokra a nemzetiségi jelöltekre szavazni, kik a hazának ellenségei, nem tudjuk; mi azonban bátran és örömmel adjuk le szavazatunkat a mi szerb jelölteinkre, mert tudjuk, hogy jó magyar hazafi egyuttal.

* * *

Mikor 1902-ben Pozsony vármegye a nemzetiségi törvény módosítása tárgyában feliratot terjesztett fel a képviselőházhoz s hasonló értelmű felirat felterjesztésére kérte fel Zombor város törvényhatósági bizottságát, dr. *Konyo-*

Ora Ékszer és Aranyáru!

Frey Imre urtól átvett és ujonnan átalakított üzletemben menyasszonyi és más alkalmi ajándékok: **Brilliáns áruk, karikagyűrűk, divatos ékszerek, valódi ezüst, k i n a e z ü s t evőeszközök és disztárgyak, Omega, Schild, Schaffhauseni stb. zseb-, inga és mindennemű órák.**

DUS VÁLASZTÉK!

OLCSÓ ÁRAK!

Óra- és ékszerjavításokat saját műhelyemben olcsón és jól készítek.
 Betűs gyűrűknek 1 és 2 korona darabja.
 Vidékre választékot küldök.

Keszler Dezső

óras- és ékszerész

ZOMBOR, főutca 4., Frey-féle ház.

„SAVOY“ BUDAPEST,
VIII., JÓZSEF-KÖRUT 16.
a Nemzeti Színház közvetlen közelében.
NAGYSZÁLLODA 10-7

A főváros legszebb és legmodernebb szállodája. — 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés, villanyvilágítás. Lift. Hideg és melegvíz minden szobában. Szobák 3 koronától feljebb.
: : : : Elsőrangú étterem. : : : :

vits Dávid hasonló felirat felterjesztése ellen szintén felszólalt és a többi közt így érvelt:

„Hasonló értelmű felirat felterjesztését a leghatározottabban ellenzem . . ., mert fázom attól, hogy egy ilyen határozat képes lenne megbolygatni, sőt egyetlen tollvonással lerombolni azt, amin mi, úgy magyarok mint szerbek, évtizedek óta ezen szent ügyszó méltó lelkesedéssel fáradozunk és amit — hála Istennek — úgy az egyik, mint a másik fél bölcsességének, önzetlenségének, előzékenységének, de mindenekeftt hazaszeretetének el is értünk, hogy nem téve különbséget nemzetiség és vallásfelekezett között, mint ezen áldott hazának hű, odaadó fiait igazán testvéreként együtt működünk a haza boldogítására és felvirágozására.

„Ki akarom itt a tek. törvényhatósági bizottság színe előtt jelenteni, hogy mi szerbek igenis szerbek voltunk, szerbek vagyunk és szerbek akarunk tovább is maradni, de egyetlen pillanatban sem fogjuk elfelejteni azt — mert azt elfelejtenünk nem szabad soha — hogy e hazának fiait vagyunk, nagyon is tudatában vagyunk és mindenkor leszünk is, hogy mint a magyar haza hű, odaadó fiait mivel tartozunk e hazának, amelyért élünk és amelyért, ha eljönne az idő — amitől az ur isten óvjon meg bennünket mindnyájunkat, hogy halnunk kellene — utolsó csepp vérünket is feláldoznánk boldog emlékezetű őseink példájára.

„Meg akarom mondani még azt, hogy mi zombori szerbek magunkviselését úgy irányítottuk, mintegy — hogy úgy fejezzem ki magamat — életcélunkul tűztük ki, hogy ország-világ előtt dokumentáljuk, hogy a jó szerb nem zárja ki

a jó magyar fogalmát, hogy a kettő nagyon is szépen összeegyeztethető, egymás mellett igenis összefér, sőt egymást kiégészíti.”

E nyilatkozatot, melynek igazságát dr. Baloghy Ernő, a Bácska akkori szerkesztője is külön vezércikkben hiteltelítette, nyolc esztendő múlva megismételte dr. Konyovits Dávid azon beszédében, mellyel Vojnits István főispánt beiktatása alkalmával folyó évi március hó 17-én üdvözölte.

„Ki akarom emelni itt különösen azon testvéri viszonyt, mely e város magyar és szerb polgársága között, hála a vezetők bölcsességének, igazságosságának, kölcsönös engedékenységének, tapintatának és mindenekelőtt hazafiasságának e téren már fennáll. E város szerb polgárai meg akarják tartani anyanyelvüket, nemzetiségüket, kultúrájukat, ehhez ragaszkodnak, azt ápolni, fejleszteni kívánják, de azért egyetlen pillanatra sem feledkeznek meg soha arról, hogy ők a magyar állam polgárai, egyetlen pillanatra sem feledkeznek meg arról, hogy igenis szeretett, édes hazánk irányában vannak kötelezettségei is és e kötelezettségeinek mindenkor és minden körülmények között készséggel, teljes odaadással, lelkiismeretesen, becsületesen, minden utógondolat nélkül eleget is fognak tenni, amint hogy megtették mindenkor a múltban is.

* * *

Ime ez a szerb Konyovits Dávid, kinek nevét a zombori nemzeti munkapárt zászlajára írta. Ez a név méltó arra, hogy vele induljunk a választási küzdelemben

s ez a név bizton hisszük, biztos záloga is a diadalnak.

Éljen dr. Konyovits Dávid a zombori nemzeti munkapárt képviselőjelöltje!

Zombor, április 11.

Báró Vojnits István a verbászi kerület nemzeti munkapárti jelöltje. Folyó hó 10-én volt Verbászon a nemzeti munkapárt jelölt nagygyűlése, melyen dr. Récsi Ede kulai ügyvéd magyarul, dr. Kurcz Henrik ügyvéd németül és Boberits Milán kulai esperes-plébános szerb nyelven ismertette a nemzeti munkapárt programját és óriási lelkesedéssel egyhangulag báró Vojnits Istvánt kiáltották ki a kerület képviselőjelöltjévé. A nagygyűlés határozata értelmében folyó hó 14-én csütörtökön külön vonaton nagy monstre-küldöttség megy Szabadkára, hogy az illusztris férfit felkérje a jelöltség elfogadására.

Pártalakulás és jelölés.

Vojnits István főispán f. hó 9-dikén a helybeli 67-es párt intéző bizottságával értekezletet tartott, melyen minden oldalról alaposan megvitatták a helyzetet s egyhangú megállapodásra jutottak a nemzeti munkapárt megalakulására és szervezésére, valamint a párt képviselőjelöltjének személyére nézve. A megállapodások értelmében f. hó 24-dikére vasárnapra nagygyűlést hívnak össze, a párt megalakítása végett. A nagygyűlésnek egy 200 tagú választmány, egy 60 tagból álló középonti és városrészenként egy-egy külső végrehajtó-bizottság alakítását, párt-

Itt nincsen ma . . .

Itt nincsen ma és nem volt tegnap,
Itt soha, soha nem lesz holnap,
Itten meghalt — az idő.

Mulás, változás soha nincsen,
Örök, egyforma mindig, minden
Csak fájdalom, csak szenvedés.

Állandó, néma, mozdulatlan
Ami bennem és körültem van,
Csak fájdalom, csak szenvedés.

Mióta tart? Meddig viseljem?
Már nem tudom, nincs mihez merjem,
Mas nap, más éj itt sohse jó.

Csak ülök a sötétben, csendben,
Borzalomtól kidülledt szemmel,
Meghalt, itt meghalt az Idő.

A 14-es számú rab.

A pénz nyomorultja.

Vergődött, kinlódott az ágyán Torjai Bandiné. Befurta fejét a vánkusba. Mindhiába. Akkor is csak hallotta a muzikaszót, ami az ebédlőből idecsengett.

Épedve, szomorúan, sirva, máskor meg esintalan pajzánsággal szökdöstek ki a hurokból a hangok. De Torjainéknak nem a lelkébe, hanem az epéjébe hatoltak. Főlkavarták azt

fenékig, hogy sárgazöld lett az arca. Nem állta ki az ágyon. Odament az ajtóhoz és belevágott sovány kezével. Mintha megijedt volna, elhallgatott a zene. Erős, vidám férfihangok hangos jöjészekat mondtak. Torjainé visszafeküdt ágyára.

Egy perc sem telt el, belépett az ura. Nagy, erős, vidám deli ember. A szeme tele van étellel, élvágyással. Odamegy az asszony ágyához. Ruganyos, férfi léptei alatt megrezül a padló.

— Hát te még nem alszol, lelkem? — szól. Szeliden az asszony fölé hajol és meg akarja csókolni.

Az félretaszítja vadul, dühös mozdulattal: — Hagyjon engem békében. Menjen ahhoz a részeges bandához, ahonnan jött. Csókolgassa azt a sok puszipajtást. Most jó lennék én is, jó?

— Ugyan, ugyan, no. Csöndesedj. Mért haragszol? Mulasztottam valamit. Eleget dolgozom egész esztendőben. A gazdaember mulathat télen. Na széna, szalma?

— Menjen innen a pokol mélységes fenekébe. Hét napig volt oda és most még idehozza nyakamra a cigányt. Nem eleget

dobált ki neki a városban? Még itt is, az én szemem láttára is dobálja neki a pénzt . . .

— Már megint a pénz?

— Az hát . . . A szívembe nyilallik, ha elgondolom, hogy mennyit elver. A dá mákra, a divatra, a cigányra. Én kuporgatok, én rongyoskodom. Maga lökdösi, szórja teli marokkal. De annyit mondok, pakolja föl azt a bandát és küldje a gyehennába, mert . . .

— Elég lesz . . .

— Nekem nem elég. Nem. Belebetegszem. Láz gyötör, ha rá gondolok, hogy még holnap is itt lesznek és én tömjem őket meg, azt a sok részegest.

Beteg, sárga arcából kivillogtak szemei. Gyűlölettel szikráztak az emberére, aki elvörösödött. Szétszórta a ruháját, az ingét úgy tépte le magáról. Ott állt a mosdó előtt és belemártotta fejét a hideg vízbe. Erős mellében hullámozott a harag. Kikéredkedett belőle, de fékezte.

Az asszony felült az ágyban.

— Azt hiszi, hogy bánt engem ez a föl sem vevés. Mit törődöm én magával. Annyi maga éneke, mintha nem is volna. De a pénzt . . .

elnökül Kozma Lászlót, társelnökkül Frey Imrét, Heindlhofer Róbertet, dr. Falcione Nándort, dr. Nikolits Györgyöt, Novákovits Izidort, dr. Falcione Árpádot, dr. Grüner Samut, dr. Kronits Istvánt és Georgievits Kosztát, a központi végrehajtó-bizottság elnökéül dr. Molnár Károlyt, képviselőjelöltül pedig dr. Konyovits Dávid helybeli ügyvédet fogják ajánlani. Bizonyos, hogy az értekezletnek ez egyhangu megállapodásait a nagygyűlés is egyértelműleg magáévá fogja tenni.

A patronage-egyesület megalakulása.

Vasárnap alakult meg városunkban a fiatalok bűnösökkel szemben életbe léptetett új büntető eljárás következtében szükséges patronage-egyesület. A gyűlést a városháza közgyűlési termében dr. Eperjessy Béla törvényszéki elnök nyitotta meg s a jegyzőkönyvet Gyöngyösi Dezső, a munkásbiztosítási pénztár titkára vezette. Az egyesület 400 taggal alakult meg, kiknek összetoborzása minden nemes és jó célt lelkesedéssel buzgó ifju hölgyeink érdeme. Felolvasták és egyhangulag elfogadták az alapszabályokat, melyeknek egyes pontjaihoz Eperjessy elnök tanulságos magyarázatokat fűzött. Azután közfelkiáltással megválasztották a nagy tisztikart.

Elnök: Szemző Gyula nagybirtokos.

Társelnökök: Dr. Alföldy Árpád, h. polgármester. Özv. Alföldy Gedeonné, a Napközi Otthon tb. elnöke. Dr. Balogh Ernő, ügyvéd. Borgyosky Bozsidár, a szerb tanítókepezde igazgatója. Dr. Bruck Arminné, a Felsővárosi Óvoda Egyesület elnöke. Dada Jovánka, a szerb Leányegylet elnöke. Dömötör Pál, kir. ítélőtáblai bíró. Dr. Falcione Árpád, a fiatalok felügyelő hatóságának elnöke. Dr. Falcione Nándor, a Kereskedők Testületének elnöke. Faragó János, tanfelügyelő. Fernbach Károly, ny. főispán. Fernbach Péter, nagybirtokos. Dr. Frank Mihály, a megyei árvaszék h. elnöke. Frey Imre, az Ipartestület elnöke. Hauke Imre, polgármester. Jovánovits Leona, a Magyar Védőegyesület Leányosztályának elnöke. Dr. Kabos Márton, a Munkásbiztosító pénztár orvosa. Dr. Késmárky Béla, a Tűzoltó Egyesület elnöke. Dr. Konyovits Dávid, ügyvéd. Koczár Zsigmond,

kir. közjegyző. Kozma László, a szabadkai ügyvédi kamara elnöke. Dr. Lallosevits János, az Ügyvédegyelet alelnöke. Listyevity Titusz, rendőrfőkapitány. Dr. Molnár Károly, ügyvéd. Dr. Pataj Sándor, a Voltaire Egyesület elnöke. Dr. Popovits Istvánné, a szerb Nőegylet elnöke. Rácz Soma, a Szabad Lyceum egyesület elnöke. Rittinger Antal, gimnáziumi igazgató. Dr. Sági Samu, az Orvosegyesület elnöke. Scultéty Ferenc, árvaszéki elnök. Özv. dr. Spitzer Mórné, az izr. Nőegylet elnöke. Vértesi Károly, a Bácsmezei Irodalmi Egyesület elnöke. Ifj. Vojnits István, főispán. Wundszám Ida, a Magyar Nőegylet elnöke. Zsulyevits Ernő, a kereskedelmi iskola igazgatója.

Alelnökök: Dr. Eperjessy Béla, kir. törvényszéki elnök. Dr. Poppovits Aurél, kir. főügyész helyettes. Dr. Strasser Lajos, az Ügyvédegyelet elnöke.

Főtákar: Dr. Gál Rezső, ügyvéd.

Titkárok: Gyöngyösi Dezső, a Munkásbiztosító pénztár titkára, dr. Masirevits Bránkó, ügyvéd, Szánthó Károly, tanító, dr. Tibor Ervin, orvos.

Ügyész: Dr. Poór Béla, ügyvéd.

Pénztárnok: Szabó Lajos.

Ellenőr: Novákovits Izidor.

Jegyzők: Dr. Dömötör Győző, Ehrlich József, dr. Mátits Márton, dr. Poppovits Konstantin.

Választmány: Bárány Zsigmond, Bertolino Sándorné, Bärezy Iván, Bittermann Sándor, Buday Cserő, dr. Buják József, dr. Czeisel Lajos, dr. Duchon János, Fejér Gyula, Fehér Jenő, dr. Feles Adolf, dr. Fischer Mihály, dr. Gaál István, dr. Gramling Kornél, Gruits Vladimir, dr. Grüner Fülöp, dr. Grüner Samu, Günther Ferenc, Hauke Imréné, Jablonszky Miklós, Janovits Gyula, Jurisits Antal, dr. Kabos Mártonné, dr. Késmárky Béláné, Kleiner Alajos, Komáromy Gyula, özv. Konyovits Jusztinné, Kovács Antal, Krizmanits Imre, Krump Vilmos, Kupuszarevits Lyubomir, Latinovits Szaniszló, Lombos Alfréd, Maurer Dénes, Mikosevits Kanut, Mohácsi Béla, dr. Németh Artúr, Petényi József, Popp György, Poppovits Mirkó, Prokópy Imre, Radány Péter, Rittinger Antalné, dr. Somody János, Sabránszky János, Sági Samuné, Schlieszer Sándor, Sebestyén Imre, Stajits Száva, dr. Strasser Henrik, Szántó Ferenc, Szedressy Ödön, Szilágyi Mór, Szkodnik Rezső, Sztrielich Zsigáné, Tarczay Dezső, Temunovits József, Tomesányi Aladár, Trencsény Károly, Vukicsévics Katinka, Wámoscher Áronné, Weidinger Frigyes, Zsigmond János.

Pótagok: Dr. Apezy Ernő, Ámann Ferenc, dr. Henneberg Géza, Klemm Gyula, Knippl János, Kohut Kálmánné, Lederer Mi-

hály, Petrovits Milivoj, Szabovlevits Dusán, Weidinger Lajosné, dr. Zátanyi Dezső.

A gyűlést vezető elnökkel együtt mi is azt kívánjuk, hogy isten áldása legyen az egyesület munkáján.

A gazdasági egyesület közgyűlése.

A Bács-Bodrog vármegyei gazdasági egyesület folyó hó 10-én tartotta rendes évi közgyűlését, melyen a vármegye minden részéből számosan jelentek meg az egyesület tagjai, úgy a vidéki gazdakörök kiküldöttei.

Latinovits Pál ny. főispán elnök a közgyűlést lelkes éljenzés és taps között 9 órakor megnyitván, üdvözli a megjelent tagokat, röviden beszámol az egyesületnek a lefolyt évben működéséről és kiemeli, hogy különösen a talaj intenzív művelése érdekében végzett az egyesület érdemes munkát, amennyiben részint olcsó és jó minőségű foszfortrágya beszerzése, részint pedig a jól megmunkált talaj hasznathozó voltának demonstrálása által igyekezett a gazdaközöniséget a talaj termőereje jobb kihasználására rávenni.

A beszédet, melyet a nagyszámu német anyanyelvű kisgazdára való tekintettel németül is elmondott, azzal a kívánsággal fejezte be, hogy a lelkesedése a gazdaközöniségnek állandóan megmaradjon.

Az elnöki megnyitó után **Inhoff József** olvasta fel a titkárság évi beszámolóját, mely beszámoló az egyesület nagy fejlődéséről tesz tanubizonyságot és amelyet a közgyűlés megnyugtató örömmel vett tudomásul.

A számvizsgálók jelentése és a költségelőirányzat meghallgatása és jóváhagyása után a közgyűlés dr. **Lebach Lászlót** társelnökké, **Kiss Lajost** pedig alelnökké választotta meg.

Ezután **Ujhelyi Imre** gazdasági akadémiai tanár mondta el a tejjgazdaság és szarvasmarhatenyésztésről előadását magyar és német nyelven, melyet a közgyűlés nagy tetszéssel fogadott.

— Elhallgass te nyomorult, elhallgass már! Félkezével megrázta az ágyat, hogy megrecsegett.

— Hát azt akarod, hogy összetörjelek? Már megint ordít belőled a pénzre éhes szörnyeteg. Már megint fáj, hogy kiadtam egy párat a féltve őrzött aranyokból. Megmondom hát, hogy meguntam ezt. Utálatossá tette magadat előttem. Szívesebben állok szóba a báróm kutyájával mint veled. Az az undok pénzvagyad, lelketlen kapzsiságod gyötört egész életemen keresztül. Megkeresek minden évben hatezer pengőt. Itt van a sok föld, itt a ház, a takarékbán a hozományod. És irigyled tőlem, ha egy jó napot csinállok magamnak. Én nem akarok megpenészedni az aranyak mellett.

Az asszony leugrott az ágyról. Ott állt összeaszva, meggörnyedve. Olyan volt az ura mellett, mintha anyja lenne. Kinyitotta a a száját, de nem jutott szóhoz.

— Hallgass. Hogy nézel ki. Ráncos, összeaszott, kiszikkadt vagy. Undorító. Megőregített a pénzsóvárságod, a sok epe. Ahelyett, hogy élni akartál volna a pénzeddel, eltemetted, megölted magadat vele. Ha

elmentem a városba, ha egy nyakkendőt vettem, elájultál. Ha azt hozták hírül, hogy más asszony karjaiban édelegve láttak, zokogtál, újra ájultoztál. De nem engem, nem a szerelmemet sirattad, féltetted, hanem a pénzt. Az fáj, az bántott, te hitvány, hogy pénzt adok ki. Mit adott neked a pénz, mit annyira féltesz. Gyűlöletet, bánatot, keserűséget. Örömet soha, mert hiába volt akármennyi, a hideg rázott, ha egyet elköltöttél belőle. Én nem akarom ezt. Én élni akarok, élni fogok a pénzzel, amely miatt gyötörtél egész életemen át. A pénz a, féltett pénz fog neked kárpótlást adni mindenért, amit tettél és teszel. A pénz, amit tele marokkal fogok szórni, amiben gázolni fogok, amit boldognak, boldogtalannak osztogatni fogok. Élvezni fogok vele a gyönyörűségek tengerén. Így fogok fizetni neked, mert tudd meg, hogy gyűlöllek. Nem kívánlak többé. Nem, soha sem, sem lelkemmel, sem testemmel. Menj, temesd magadat a pénzeszsákaid mellé. Ezt akartad hallani? Megmondtam.

Belevágta magát az ágyába.

Az asszony némán, halálsápadtan hallgatta. Összetörve, meggörnyedve ült az ágy

szélén. Ajkából finom véresöppet mart ki a foga. Homloka nehéz redőbe húzódott, üres szemekkel bámult az ágyra, honnan az ura nehéz lélegzése hallatszott.

Elnézte azt a hatalmas, erős férfit. Aztán a maga sovány tagjaira esett téveteget pillantása. Megdöbent a lelke legmélyéig. Majd megőrült a gondolattól, hogy urának igaza van. Őt megvenítette, megaszalta az ő buta pénzsóvársága. Végtelen vágyakozás fogta el az ura iránt, akit örökre elűzött magától sötét örületével.

Elfújta a gyertyát és lefeküdt ágyára. De nem tudott aludni. Ugy feküdt nyitott szemekkel a váncosok közt.

Egyszere csak úgy tűnt föl neki, mintha a sötétség elkezdene sugározni. Egymásután gördültek elő szekrényből az eldugdosott és összekuporgatott aranyak és halmozódtak egymásföle. Mind magasabbra halmozódtak. Utoljára szilárd, áthághatatlan fallá nőttek a két ágy között. Vad fájdalom szoritotta össze az asszony szívét. Kétségbeesetten rugdosta meg a pénztömeget és az elkezdett hullni, hullni rája és eltemette maga alá.

Harasztiné Szederkényi Anna.

Délben az Elefánt-szállóban számos résztvevő által látogatott bankett volt.

Technikusok a gombosi hidépítkezésnél.

Jó öreg Hernády Márton, volt gombosi állomásfőnök, a zombori kirándulók kedvelt Stáci-ja, azt szokta mondani a gombosi vasuti gőzkompról, hogy az olyan, mint a szalmakalap, csak nyáron jó.

Bizony igaza volt, mert ha a Duna zajlott vagy befagyott, vagy pedig a vizállás magas volt: a komp állt, áru és személyforgalom szünetelt; mérhetlen idő és pénzvesztést okozva kereskedőnek és utasnak egyaránt. De jó volt a komp a zombori kirándulóknak, akik a vasuti kocsik átszállításakor érdekes látványban gyönyörködhettek s utána a révsárdánál nyugodtan élvezhették a halpaprikást a hozzávaló öblögetővel együtt, mert tudták, hogy a Stáci gondját viseli a kirándulóknak s a kompozási idő terhére 8-10 percig visszatartja a Zombor felé induló vonatot.

Az elmúlt ősz óta azonban a gőzkompp napjai meg vannak számlálva. Az innesső és tulsó parton hatalmas állványsor nyulik be a Dunába s szorgalmasan készül a gombosi vasuti hid. Az új, nagy állomás, ahonnan egyenesen a hidra vezet a sinpár, már készen van, körülbelül 2 kilométerrel beljebb, Szond felé, nagy fájdalomra a fürdőzőknek, kik a régi állomásról hamarosan leértek a fürdőházhoz, míg az új állomástól az egy kicsit messze esik. Hatalmas építkezés volt az, amelynek eredménye a pompás gombosi új állomás, ahová a szabadka—palánka—gombosi vasut is beletorkollik.

A hidépítéshez szükséges első cölöpöket szeptemberben verték le s az építkezésre nagyon kedvező enyhe tél annyira elősegítette a munkálatokat, hogy már a két parti pillér s az innesső oldalon egy meder pillér készen van s most a tulsó oldalról haladnak a Duna közepe felé s épen egy meder pillér alapozása folyik. Az építkezést Zsigmondy Béla vállalkozó mérnök végzi s az ellenőrzéssel az államvasut részéről egy kirendeltség van megbízva Marton Gyula főmérnökkel az élén. A kirendeltség irodája Zomborban van.

A hidépítkezés megtekintése végett rándult ki az elmúlt vasárnapon szabadkai és zombori mérnökökből álló nagyobb társaság az építési vállalat szíves meghívására. A déli vonattal mentek ki s a gombosi állomáson a vállalat nevében Zsigmondy Dezső és Kubicsk Manó mérnökök fogadták az érkezőket, akiket a vasuti vendéglőben pazar ebéddel láttak el. Hogy a kirándulás egészen stilszerű legyen, közben megeredt az eső és, mint egyik technikus megjegyezte, az ét- és itvágyát igen, de tudvágyát még ki nem elégített társaság, a megázástól nem félve, indult a munkálatok megtekintésére. Először az innesső oldal partipilléret s egy tutajon álló, lesülyesztésre kész munkakamrát tekintették meg szakszerű magyarázatok kíséretében. A tulsó oldalra a gőzkompon mentek át s ott a hatalmas gépházat, a partipillér alapját s az első mederpillér serényen folyó építkezését nézték, magyarázatot nyerve a lesülyesztett munkakamra rendeltetéséről, a munkások be- és kiszilipezéséről, az építéshez szükséges betonkeveréséről; s az érdekes látvány annyira leköttötte a társaság figyelmét, hogy a szakadó esővel egyáltalán nem törődött s a nedves, sáros állványokon, létrákon úgy mász-

kált, mintha az egész szemlének a legjobb idő kedvezne. Csak a műkedvelő fényképészek bosszankodtak, akik gépeiket egyáltalán nem használhatták. Lent, az állványok alatt, várt már a Dongó, a vállalat kis gőzhajója, melyhez egy hatalmas, zöld galyakkal feldíszített dereglye volt kötözve.

A tudvágy kielégítése után erre szállt a társaság, hogy felhadják a csárdához, hol megint a szíves vendéglátó házigazda az építő vállalat volt. Hatalmas bográcsokban került az asztalra a remek halpaprikás s a jó erdői bor hamarosan felmelegítette az esőtől kissé lehűtött kedélyeket. Természetes, hogy a felköszöntő sem hiányozhatott, s a technikusok nevében Sztankovics György műszaki tanácsos, a csatlakozó érdeklődők nevében Szondy Mátyás, kir. ítélőtáblai bíró, mondott a vállalatnak köszönetet, Zsigmondy Dezső mérnök, a vállalat nevében a kiránduló társaságot élte. — Az idő azonban mult s a társasággal volt gombosi állomásfőnök figyelmeztette a kirándulókat, hogy az indulás ideje elérkezett. A komp épen az utolsó vonatrészt szállította. Az innesső oldalon vidám technikus csapat igyekezett az állomás felé; a tulsó oldalon az építkezésnél villanylámpák ragyogó sora világított be a sötét éjszakába, mintha a fényárral is a technika diadalát ünnepelné. S az öreg komp fáradtan, fájdalmasan szuszogott, mintha érezte volna, hogy az a ragyogó fényár az ő ravatalának gyertya erdeje s a vidám technikusok dala az ő gyszéneke.

A déli ebédhez érkezett a sürgöny, melyben az építkezési vállalkozó, Zsigmondy Béla, aki egyéb elfoglaltsága miatt jelen nem lehetett köszöntötte a technikus társaságot, melyre a következő sürgönnyt menesztették: *Zsigmondy Béla, vállalkozó mérnök urnak Budapest, IX., Imre-utca 4.*

A gombosi hid munkálatainak megtekintésére kirándult és lekötelező vendégszeretettel fogadott kartársa a kirándulás sikerének alkalmából szívélyesen üdvözlük: a zombori és szabadkai mérnökök.

A kiránduláson résztvettek: Szabadkáról: Erdélyi Samu, Frankl István főmérnökök, Kalivoda Andor főerdőmérnök, Schäfer Pál gyárigazgató, Krempe Róbert műhelyfőnök, Vali Gyula, Mamuzsics Pal, Gáli Adolf, Czuczy Emil, Straszburger Izidor, Kleszák Géza, Sövény Zoltán, Hosszu János, Balog Lipót, Redner Jenő, Darvas Jenő, Witchen Emil, Csengeri Menyhért, Hesz József, Bedő Géza, Major Árnin mérnökök, Völgyi János városi jegyző. Zomborból: Szondy Mátyás kir. ítélőtáblai bíró, Sztankovics György, Martin Tivadar műszaki tanácsosok, Gehring Ede államvasuti felügyelő, András Lajos, Bors Viktor, Kohut Henrik, Marton Gyula, Kemény Simon főmérnökök, Krump Vilmos felső kereskedelmi iskolai tanár, Chován János, Strohmeier József, Graganszky Péter, Bence Dezső, Földes Imre, Brill Dezső, Kaszás Géza, Czukor Sándor mérnökök, Wohlrab Ödön miniszteri számellenőr; Kátay Gyula gombosi, Weszelovszky Károly erdői állomásfőnökök és Rudnay Lajos kompfőnök.

A munkásbiztosító pénztár közgyűlése.

A zombori kerületi munkásbiztosító pénztár vasárnap, folyó hó 10-én Frey Imre elnöklésével tartotta rendes közgyűlését, melyen az igazgatóság jelentését tárgyalták.

A jelentés a szociális törvényhozás gyakorlati végrehajtásának kiváló eredményeit konstatálja. Az igazgatóság két. rendbeli javaslatot terjesztett a közgyűlés elé:

1. Mondja ki a közgyűlés, hogy az 1907. év II. felében a 908. és 909. években elért és a pénztár zárszámadásaiban kimutatott kezelési feleslegek $\frac{1}{8}$ -ad részét — 10% levonásával — tartalékolja és külön számlán kezeli, hogy ezen összegekből a kedvező konjunkturák kihasználásával, ha a szükséges összeg együtt lesz, székházat építtessen.

A fennmaradó 10%-ot pedig a tisztviselők között külön munkadíj címen egyenlő arányban osztja ki.

2. Mondja ki a közgyűlés, hogy a pénztár orvosrendszeréül a fix orvosi rendszert fogadja el, mint amely leginkább megfelel ugy a tagok, mint a pénztár és jelenlegi orvosaink érdekeinek.

A közgyűlés mind a két javaslatot egyhangulag elfogadta.

Majd megválasztották az új igazgatóságot, felügyelőbizottságot a munkaadók és alkalmazottak sorából.

A közgyűlés, mely a legnyugodtabb hangnemben tárgyalta az összes kérdéseket, Frey Imre elnök elzetésével ért véget.

Előfizetési felhívás

a
„BÁCSKA“

XXXIII. évfolyamára

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 korona.
Negyedévre	3 korona.

Néptanítók számára:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 korona.
Negyedévre	2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és nyomdájába küldendők.

H I R E K.

Kinevezés. A kultuszminiszter dr. Nagy Dezső okleveles tanárt az újverbázi községi főgimnáziumhoz a fenálló szerződésből kifolyólag rendes tanárrá nevezte ki.

Athelyezés. A pénzügyminiszter Jakab József topolyai adóhivatali adótisztet saját kérelmére a medgyesi adóhivatalhoz helyezte át.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Perényi Miklós topolyai adóhivatali ellenőrt a somorjai adóhivatalhoz adóhivatali segédde nevezte ki.

Választás. Szépliget község a megüresedett, községi irnoki állásra Harag Lajost választotta meg.

A Troubadourok háziestélya. Városunk legszimpatikusabb egyesülete a „Zombori Troubadourok“ folyó hó 15-én a Polgári Kaszinó helyiségében vacsorával egybekötött háziestélyt rendez 1 koronás belépődíjjal, melyre a tagokat és azok vendégeit tisztelettel meghívja a rendezőség. Kezdeté este 8 órakor.

Utkövezés. Csurog község képviselőtestülete elhatározta, hogy a községházától a Tiszáig vezető utat kikövezteti. A tervek elkészítésével Pálffy zombori főmérnököt bízták meg.

Athelyezés. A pénzügyminiszter Kur Pál tabi adóhivatali ellenőrt hason minőségben a topolyai adóhivatalhoz helyezte át.

Széchenyi István gróf emlékezete. Pénteken mult 50 éve, hogy tragikus módon fejezte be életét Döblingben a magyar nemzet akkori sivar sorsa feletti mérhetlen bánatában a legnagyobb, lángelkű és önzetlen hazafi, gróf Széchenyi István. A vallás- és közoktatási miniszter leirata folytán ünnepezték meg városunk összes tanintézetei a szomorú emléknapot, amelyen a szónokok megemlékeztek az újabb kor legnagyobb hazafiának Magyarországnak békés, de annál biztosabb alapokra fektetett közgazdasági fejlesztése körüli elévülhetlen érdemeiről. Bárha minden igaz hazafi az ő lángelkűnek alkotásaiból meritené irányelvét Magyarország boldogulására.

Táncmulatság. A zombori kath. legényegyesület folyó hó 17-én a polgári kaszinó összes termeiben színelőadással egybekötött táncmulatságot rendez. Színre kerül Kazaliczky Antal „A harang” című három felvonásos színműve.

Gyász. Szendy István Hódság község jegyzője, a Bács-Bodrog vármegyei jegyzői kar volt érdemes főjegyzője, a község élén töltött 20 évi áldásos működése után életének 47-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. A boldogult hült tetemeit április hó 11-én helyezték örök nyugalomra.

A Történelmi Társulat közgyűlése. A Bács-Bodrog vármegyei Történelmi Társulat XXVII. évi rendes közgyűlését folyó hó 24-én, vasárnap délelőtt 10 órakor Zomborban a vármegyeház kistermében tartja meg a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. A tükör évi jelentése. 3. A muzeumról jelentése. 4. A számadások és a pénztár megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése és a felmentvény iránt való határozat. 5. Az 1910. évi költségvetés tárgyalása és megállapítása. 6. A jövő évi számadások és a pénztár megvizsgálására három tagú bizottság kiküldése. 7. Tisztújítás. 8. A zombori ferenczendi zárda és templom történetéhez. Irta és fölolvassa Evetovics János, működő tag. 9. Esetleges indítványok. 10. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság kiküldése. 11. Elnöki záró szó.

Felolvasás. A „Voltaire” zombori szabadgondolkodók egyesületének folyó hó 13-án (este fél 9 órakor) a Kereskedelmi testület helyiségében megtartandó ülésen Hegedűs József felolvasást tart Sannin címen. Érdeklődőket szívesen látunk. Dr. Pataj, elnök.

Kivándorlás Bács megyéből. Bács megyéből az elmúlt március hónapban 758-an vándoroltak ki és pedig Amerikába 595, Németországba 35, Szerbiába 96, Romániába 13, Bulgáriába 3, Svájcba 2, Angliába 2-en, végre Európa többi államaiba 12-en.

Az ügyvédi kamara hirei. A szabadkai ügyvédi kamara Tyurity Dávid dr. ügyvédet Kula, Kiss József dr. ügyvédet Bácsalmás és Reiser Péter dr. ügyvédet Baja székhellyel az ügyvédek lajstromába iktatta.

Ujtás a katonai bíraskodás terén. Legközelebb érdekes ujtást léptetnek életbe a katonai bíraskodás terén. Ugyanis ezideig a katonai bíróságok elé tartoztak azok a polgári egyének is, kik katonai hatóságok vagy katonai személyek ellen mint katonák vagy mint tartalékosok követtek el vétséget. Ezután azonban mind az ilyen természetű ügyek a polgári bíróság elé kerülnek.

Furcsa öngyilkosság. Reiter Márton ujfutaki napszámos különös módon vetett véget életének. Kiment az ujpálánka—dunabökenyi országútra, az út közepén felállított 2 égő gyertyát meg egy feszületet, aztán letérdelt és halántékán lőtte magát. Levelet hagyott hátra, amelyben azt panasolja, hogy a felesége és a mostohafia rosszul bántak vele.

Ki volt Halley? A Halley-üstökös várása idején talán föl lehet frissíteni azt a kérdést, hogy ki volt tulajdonképpen Halley? Ő volt az első, ki a Newton gravitációs törvénye alapján kiszámította néhány üstökös pályáját. Az őskorban már ismert egyik jelentékenyebb üstökös visszatérését 1758-ra jósolta meg. De sokat kellett szenvednie kortársai gúnyolódásai miatt, akik kalandos mesének mondták egész teóriáját. 1727-ben halt meg. Nem érte meg számításai dicsőségét, midőn 1758 december 25-én tényleg megérkezett az üstökös, még azt az órát is betartva, amit Halley előre kiszámított: a kiváló csillagász már rég nem volt az élők sorában.

Reform a középiskolákban. Emberemlékezet óta az a rend az iskolákban, hogy a diákokat egy-egy óráig tanítják naponként egy-egy tantárgyra. Most a vallás- és közoktatásügyi miniszter érdekes újítást léptet elebe kísérletkép a középiskolákban. Elrendelte, hogy azokból a tantárgyakból, melyeknél a kísérleti bemutatások és magyarázatok hosszabb időt vesznek igénybe, az egy órás tanítási idő helyett másfél órás előadásokat tartsanak. Ez az újítás részben indokolt, de részben célszerűtlennek látszik. A tanuló figyelme ugyanis kimerül egy óra alatt s a hosszabb ideig tartó magyarázatnak aligha lesz meg a várt eredménye, mert a legjobb előadó tanár sem képes lekötöni hallgatói figyelmét másfél óráig. Gondoljunk csak a legelvezetesebb nyilvános előadásokra. Egy órán túl tartó előadásról megszökik a közönség, — hát még a diák!...

Százezer koronás expenznóta. Brankovics György g. kel. pátriárka halála után a hagyatékot Kosztics Zsivkó közjegyző vette fel és munkájáért 127.814 K-ás expenznótát nyújtott át az örökösöknek. A dologból pör lett és a karlócai járásbíró megítélte ezt az összeget Koszticsnak. A báni tábla most a költségjegyzéket leszállította 7236 K 30 fill-re és a közjegyzőt hivatalos hatalommal való visszavétel miatt állásától felfüggesztette és a járásbíró ellen, aki Koszticsnak az összeget megítélte, vizsgálatot indított.

Fontos a háziasszonynak. Tisztelt hölgyszolvasóink figyelmét felhívjuk a lapunk mai számában megjelent Eglasine-féle hirdetésre. Az Eglasine egy padlófénymáz, amely valóban párját ritkítja. A padlónak remek fényes szint kölcsönöz, amely évekig eltart.

Halálos elgázolás. A zimonyi gyorsvonat a szabadkai vágóhid mellett elgázolt egy embert. A mozdonyvezető a sötétben nem vette észre a sineken levő embert és nem állíthatta meg a mozdonyt. A nehéz vaskerekek a szerencsétlen embernek a mellkasát zúzták össze, úgy hogy rögtön meghalt. A rendőrség, amely még nem állapíthatta meg a szerencsétlen ember személyazonosságát, vizsgálatot indított annak megállapítására, hogy öngyilkosság vagy baleset történt.

A tüdővész pusztítása. A belügyminiszter legújabb jelentése szerint 1909. évi október havában, a magyar birodalomban összesen 4878 egyén halt el gümőkórban. E számban Bács-Bodrog vármegye 141, Zombor 7, Baja 6, Szabadka 19 és Újvidék 9 halálessettel szerepel.

A postások pénze. Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter a legutóbbi minisztertanácson előterjesztést tett a postások részjutalékának kiosztása dolgában. A minisztertanács a kereskedelmi miniszter előterjesztését elfogadta. Ennek folytán Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter intézkedett a postások szokásos részjutalékának a legközelebbi időn belül való kiutalványozásáról.

Új tisztviselő bank a fővárosban. Általános hitelforgalmi bank rt. cég alatt 100.000 korona teljesen befizetett alaptőkével a Központi kereskedelmi és ipar-

bank égisze alatt új pénzügyintézet alakult Budapesten. Az intézetnek célja a köztisztviselők és katonatisztek adósságainak konvertálása, mihez elsőrangú budapesti pénzügyintézetek támogatása biztosítva van. Az új részvénytársaság a tisztviselői kölcsönöket nem a meglevő fizetés után szavazza meg, hanem alapul veszi a fokozatos előléptetést, miáltal a tisztviselők sokkal nagyobb kölcsönt kapnak, mint barmely eddig fennálló intézetnél. A bank vezetősége és a vele szoros összeköttetésben álló előkelő intézetek involálják azt, hogy a tisztviselők bizalommal fordulhassanak az intézethez.

Távbeszélő-távíró. Dessau, Nyrop és Thomson dán mérnökök a minap egy szakbizottság előtt bemutatták közös találmányukat, amely a kopenhágai távbeszélő társaság igazgatójának kijelentése szerint forradalmat jelent a távbeszélő műszak terén. A lángeszű mérnökök találmánya írógépszerű készülék, amelyet összekötnek a távbeszélő vezetékével és amelyen közölni valónkat, ha a felhívott fél nincs otthon, lekopogtathatjuk, akár mint valami írógépben. Az írás a felhívott fél készülékére kapcsolt papírtekercsen megjelenik. A távolság teljesen mellékes. A készülék igen olcsó és a távbeszélő állomásra való alkalmazása egészen egyszerű.

Vasutassors. A szabadkai teherpályaudvaron a mult napokban halálos kimenetelű szerencsétlenség történt. Urbán Mihály 26 éves kocsitoló a teherpályaudvar előtt tolatás körül foglalatostkodott. A harmadik vágányon lefelé jövő hosszú kocsisort oda kellett volna kapcsolnia a vágányon levő egyik vasuti kocsishoz. Urbán a két koci közé lépett, hogy a kapcsolást elvégezze, ekkor valahogyan megcsuszott és a gördülésben levő koci kerekerei elgázolták. A nehéz, széles kerek a mellkasán haladtak keresztül és rögtön megölték. Belső elvérzés okozta a halálát és mire kiszabadították a kerek alól, már nem lehetett rajta segíteni.

Bucsuzás előtt. Naumov Péter szépligeti lakos Amerikába akar kivándorolni. Hogy a hazától való bucsuzás ne legyen olyan fájdalmas, már napok óta iszik. Vasárnap berugottan tért haza s feleségét, aki siratta a távozni akaró férjet, derekasan össze-vissza verte, úgy hogy az asszonyt a szomszédoknak kellett ápolás alá venni. Hétfőn a derék Naumov, miután kipihente fáradsalmait, újból elment a korezmába s ott is verekedni kezdett. Itt már azonban nem volt olyan szerencséje, mint otthon szűk családi körben. Jóbarátai úgy összeverték, hogy most egyelőre kénytelen az amerikai utazást elhalasztani.

Csőd. A szabadkai törvényszék Kohn Mór mélykúti szatócs ellen csődöt nyitott és tömeggondnokul dr. Csauscher Jakab bácsalmási, helyettesül pedig dr. Szeifert Ernő szabadkai ügyvédet nevezte ki.

FENYVESI SAROLTA fűzőkészítő Bajáról április 10-től 12-éig Zomborban lesz. Amennyiben nagyságod óhajt nálam fűzőt készíttetni, szíveskedjék címre **Bajára vagy Gombos Nándor ur címére Zombor, Basa-utca 12.** megírni, úgy ottlétemkor tiszteletemet fogom tenni. 5-5 **Fenyvesi Sarolta.**

A méhészettel foglalkozó tanítók figyelmébe.

Faragó János kir. tanfelügyelő a méhészettel foglalkozó tanítók számára a következő felhívást adta ki:

A magyar, német és osztrák méhészek 55. vándorgyűlésének az üdöjaja (Hivatali helyiség: Budapest, földművelésügyi miniszterium, földszint 3.) nevében báró Ambrózy Béla vándorgyűlés elnöke és Kovács Antal országos méhtenyésztési felügyelő, a kiállítási bizottság elnöke, mint az iroda vezetője 191/10. sz. átiratával értesített, hogy a magyar, német és osztrák méhészek 55. vándor-

gyűlésüket és ezzel kapcsolatos méhészeti kiállításukat — a nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. miniszter ur meghívására, s József kir. herceg ur öfensége fővédnöksége alatt — hazánk székesfővárosában, Budapesten folyó évi augusztus 19—23. napjain tartják meg. Hogy hazai méhészetünk fejlődéséről, művelésének a helyes irányáról, céltudatos iparkodásunk sikereiről, a külföldön kedvelt méhtermékeink kiválóságáról s a méhészet fejlesztését szolgáló intézményeink és berendezésünk üdvös hatásairól éppen azoknak az országoknak a méhészei győződhessenek meg ismételt közvetlenséggel, amely országok a mi termelési fölségeink legjobb piacai, hogy továbbá termékeink keresettségét is növeljük és biztosítsuk, hogy végre méhészeti ismereteink és tapasztalásaink bővüljenek és gyarapodjanak: minden hazai méhésznek már most kell készülnie komoly törekvéssel azokra a méhészt-ünnepségekre.

Felhívom a vármegye méhészzel foglalkozó tanítóit, hogy ezen vándorgyűlés tanulmányos és értékes munkálkodásaiban lehetőleg minél többen vegyenek részt és a kiállítás gyarapításához járuljanak hozzá. Magyarország közgazdaságának, hazai méhészetünknek, önmagunknak az érdeke.

Bizalommal remélem, hogy a mezőgazdaság egyik legszebb és legjövődelműbb ágának, a néptanító fenségesen szép hivatásával legméltóbban összehangzó méhtenyésztésnek a fejlesztésén fáradozó ezen igyekezetet Magyarország lelkes néptanítói annál inkább is odaadással támogatják, mert méhészetünk föllendítése körül éppen ők buzgólkodtak és buzgólkodnak a legsikeresebben és mert a tanítók számtalanjai a méhtenyésztés okserü műveléséből élvezték és élvezik családi életük terhes gondjainak a megkönnyebbülését.

A vándorgyűlésen előadásra szánt értekezések tárgyának bejelentését folyó évi április 20-ára, az értekezés kéziratának a beküldését pedig — hogy a német és osztrák méhészekre való tekintettel az ő nyelvükre szükséges lefordításról idejekorán gondoskodhassanak — április 30-ára kéri a vándorgyűlés irodája. (Lásd föntjelzett címet.)

A kiállítás 5 csoportra oszlik, nevezetesen:

I. csoport: élöméhek (méhfajok, méhcsaládok, anyanevelőnepek, benépesített kasok és kaptárok).

II. csoport: méhklások (kasok, kaptárok, anyanevelők, ducok, esetleg pavillonok) és ezek felszereléséhez tartozó alkotórészek.

III. csoport: méhészeti eszközök, felszerelések és tárgyak.

IV. csoport: a méhek termékei (méz és viasz) s a méz és viasz feldolgozása.

V. csoport: méhészeti szakirodalom, preparátumok, tervek, rajzok, képek stb. kiállítása.

A kiállítási tárgyak bejelentésének a végső határideje, hogy a katalógussal elkészülhessenek, folyó évi június hó 30-ika. Az azon túl bejelentett tárgyak a katalógusból is kimaradnak és az esetleges díjazásban sem részesülhetnek. Bejelentőiket és egyebekre vonatkozó tájékoztatást kívánatra szívesen küld a hozzá fordulónak a vándorgyűlés irodája. Akik vándorgyűlésen és kiállításon résztvevők számára utazási kedvezménynek és a kiállításra küldendő tárgyak kedvezményes szállításának kieszközléséről szívesen gondoskodnak.

A kiállítók arra érdemes tárgyainak és műveinek jutalmazására szépszámu díj, érem, oklevél stb. áll majd a bírálóbizottság rendelkezésére.

Szerkesztői üzenet.

Báosfeketehegy. Az ilyen dolgot házilag szokás elintézni, úgy hogy még a szomszédban se halljanak róla.

NYILTTÉR.*)

Azt a valakit, aki azt híreszteli a fürdőmről, hogy nem adok minden nap tiszta vizet, figyelmeztetem, hogy nyílt utcán rendre tanítom, ha tovább folytatja fürdöm jó hírnevét rontó rágalmaival.

Nevét tudom, jó lesz tehát óvakodnia rosszindulatú híreszteléseinek következményeitől.

Sárközy S. Béla,
a Hungária-fürdő bérloje.

*) E rovat alattiakért nem felel a szerk.

HIRDETÉSEK.

Szellemes ifju uri hölgygyel esetleg özvegygyel kötne ismerettséget szórakozás céljából. Titoktartás biztosítva. Leveleket ismerkedési mód megjelöléssel „Bohém” jellegére poste-restante kérek.

Az OLLA több mint 2000 orvos által legmeghízhatóbbnak ajánlva.

„OLLA”
GUMMI különlegesség.
A tudomány mai állása szerint **debizonyított** legjobb létező **Gummi óv szer**

Az „OLLA”-gummi kapható az ország minden gyógyszerárán és jobb drogériákban. Követelje azonban, hogy a szállítója önnek **csak OLLA-t** adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű silány utánzatot mint „ép oly jót” feldicsérni. — Az elárúsító helyek kimutatását, árjegyzékét és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az **OLLA gummigyár Wien II/231, Praterstrasse No. 57.** 100—16

HUNGÁRIA-FÜRDŐ.

Bérlo: **Sárközi Béla.**

GÖZFÜRDŐ:

URAKNAK: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

HÖLGYEKNEK: hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután 1/2 2 óráig 6-ig.

Kitűnő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap, vasárnap délután kivételével használhatják.

A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss víz.

52—34

Kiadó lakás.

Zomborban, a Gólya-utcában, a volt Korona-gőzmalom telkén épült házban **május 1-ével 2 szobás lakás nagy kerttel kiadó.** A tulajdonos: **Ivanovits Györggyel** értekezni lehet naponta déli 12 és 2 óra közt.

3—1

539/1910.

Pályázati hirdetmény.

Ujszivác községben megüresedett gyalogrendőri állásra pályázatot hirdettünk.

Az állást elnyerni óhajtok felhívottnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket **folyó évi május hó 1-ig** az alulírt előjáróságnál nyujtsák be.

Javadalmazás utólagos havi részletekben fizetendő évi 600 kor. készpénz és ruhaátalány fejében évi 120 korona készpénz.

Ujszivác, 1910. április 9.

Eimann Károly, **Hettesheimer Jakab,**
közs. jegyző. 2—1 közs. bíró.

8/1910. sz.

Pályázati hirdetmény.

A pacséri községi ovoda felügyelő bizottsága egy ujonan rendszeresített községi óvónői állásra pályázatot hirdet.

A megválasztandó óvónő fizetése:
1. Természetbeni lakás az ovoda épületében, a szükséges mellékhelyiségekkel.
2. 600 azaz hatszáz korona évi fizetés a község pénztárából, havi előleges részletekben.
3. Dajkatartásra évi 240 korona, szintén a község pénztárából, havi előleges részletekben.

Megválasztandó óvónő állását folyó évi május hó 1-én, illetve a választás jogerőre emelkedése után azonnal elfogadni köteles.

Pályázók életkorukat, képesítésüket, eddigi alkalmazásukat, egészségi állapotukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket **1910. évi április hó 16-ik napjáig** bezárólag alulírotthoz küldjék be.

Pacsér, 1910. évi április hó 2-án.

Arany Gusztáv,

2—2

felügy. biz. elnök.

935/1910. szám.

Pályázati hirdetmény.

Órszállás községben gyalogrendőrzvezetői és egy rendőri állásra pályázat hirdettetik.

Folyamodványok **április 15-ig** alulírott előjárósághoz beküldendők.

A rendőrzvezető fizetése évi 800 korona, a rendőr fizetése évi 600 korona készpénz havonként utólag és egyenruha.

Órszállás, 1910. április 2.

AZ ELŐJÁRÓSÁG.

2—2

Kiárusítás.

Alulírott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a raktáramon levő összes üveg- és porcellán áruimat, ugymint: tea-, kávé-, feketekávé-, étkező- és üvegkészleteimet, továbbá képek, tükrök, függőlámpák, hálószoba berendezések és mosdókészleteket a mai naptól fogva **teljesen kiárusítom.**

Zombor, 1910. április 11.

Tisztelettel 2-1

S C H E R E R M.

Zombor, Kossuth Lajos utca.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Nádajka község képviselőtestülete egy kettős tanítói telenistálló és sertésöl építését, valamint három tanítói lakás és iskola, végül a községi ovoda és óvónői lak tatarozását határozván el, alulírott előjáróság ezen munkálatok teljesítésére versenyárgyalást hirdet.

A teljesítendő munka az átadás napjától számított 60 nap alatt befejezendő.

Írásbeli ajánlatok zárt borítékban pecsételt ellátva a következő felirással láthatók el:

„Ajánlat Nádajka község 1120/1910. számú hirdetményében kiírt építési és tatarozási munkálatokra.”

Az ajánlatok Nádajka község előjáróságára címezve küldendők és ahhoz a 3481 korona 44 fillérenyi kikiáltási ár 5%-a bántépénz gyanánt készpénzben vagy óvadékképes papírban melléklendő.

A zárt írásbeli ajánlatok **1910. évi május hó 10-ik napjának délelőtt 9 órájáig** nyújthatók be, mint amely napon a versenyárgyalás meg fog tartatni s amikor vállalkozók személyes megjelenésre meghívotnak. Az írásbeli ajánlatok felbontása után esetleg szóbeli versenyárgyalás is fog tartatni.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

A versenyárgyalásban csakis azon pályázók vehetnek részt, akik a teljesítendő ipari munkára képesítéssel bírnak, avagy ennek hiányában kellő megbízottat neveznek meg.

A munkálat teljesítéséhez szükséges összes anyagoknak kizárólag hazai származásuaknak kell lenniök.

Ajánlat csakis az összes munkára tehető.

A vállalati összeg a teljesítendő munka arányában négy részletben fog kifizettetni és pedig 1/4 része az építési anyagoknak a helyszínére történt szállítása és munka megkezdése napján, 1/4 része 30 nap múlva, 1/4 része 45 nap múlva, míg az utolsó részlet a munka befejezése és kifogástalan átvételkor.

Egyéb a munka teljesítését ismertető iratok, nevezetesen a terv és költségvetés Nádajka község előjáróságánál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Nádajka község előjárósága fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül az árákra való tekintet nélkül szabadon válasszthasson.

Nádajkán, 1910. évi április hó 7-én.

Kokezovits István, Sztanlimirov Sztánkó,
jegyző. 2-1 bíró.

Aki legjobban szer-
kesztett, **teljesen függet-**
len nagy napilapot jártni
ohajt,
fizesse elő

Az Ujság-ot!

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre . . .	K 28.—
Félévre . . .	„ 14.—
Negyedévre . . .	„ 7.—
Egy hónapra . . .	„ 2.20

AZ UJSÁG terjedelme rendszeren
28—32—36 oldal. Vasárnap és
ünne-
napokon **60—100** oldal.

MEGRENDELÉSI CIM:

AZ UJSÁG kiadóhivatala
BUDAPEST, VII. ker., Rákóczi-ut 54-ik szám.

787/1910. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Bezdán nagyközség előjárósága a község területén létesítendő elektromos világítás tervezésére, illetve a község utcái, utai, nyilvános terei, valamint hidjainak kivilágítására pályázatot hirdet olyképen, hogy pályázó az elektromos telepet és berendezéseket teljesen önköltségen építi fel és tartja üzemben.

A község a telep felépítéséhez semmivel sem járul hozzá, ellenben bizonyos feltételek mellett, melyek a pályázók által körülírandók, vállalkozóval koncesszió-szerződést köt és annyi bért fizet évenként a vállalkozónak, ahány izzólámpa megvilágítását vállalkozótól megrendel.

Az ajánlatok legkésőbb **1910. évi május hó 1-ső napjáig** a község előjáróságánál zárt és lepecsételt borítékban nyújthatók be.

Az ajánlatban fel kell tüntetni, hogy mennyi évi bért kíván a vállalkozó az egész éjjel égő lámpákért darabonként, mennyit a fél éjjel égő lámpákért és hány gyertyafénynyel bírnak azok, továbbá mennyiért hajlandó a magánfogyasztás részére szükséges elektromos áramot világítás és erőátviteli célokra szolgáltatni.

Az ajánlatához melléklendő a pályázó által megszövegezendő koncesszió szerződés tervezete és a község fentartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az árákra való tekintet nélkül szabadon válasszthasson.

Az ajánlatokhoz bántépénz gyanánt 500 korona előzetesen a község pénztárába leteendő.

A beérkezett ajánlatok Bezdán község-háza tanácstermében 1910. évi május hó 2. napján délután 4 órakor fognak felbontatni.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

Kelt Bezdánban, 1910. március hó 26.

Bosnyák János, **Moller Mihály,**
jegyző. 3-3 bíró.

TITOK

marad minden háziasszony előtt, hogy miként
kölesönözhet a szobapadlónak
állandó, szép és előkelő szint, amíg a
valódi Eisenstädter-féle

: Eglasine :

padló-fénymázt

nem használja.

Bejegyz. védjegy

Páncélos lovag.

Eglasine

Az **Eglasine** három óra alatt megszárad.

Kemény mint a borostyánkő,
gyönyörű tükröző szint ad.

Az **Eglasine** teljesen szágtalan.

Az **Eglasine** fénye tartós,
mosható és ezért előszeretettel használják
konyhabutorok fényezésére is.

Kérjen mindenütt csak valódi

Eisenstädter-féle

padlófénymázt és ügyeljen a **Páncélos lovag** védjegyre, amely minden dobozon látható. 10-1

Zombor város üzleti : tájékoztatója. :

Alapított 1869.

WALIENT JÓZSEF

saját készítményű

cipőraktára

Zombor, Zrínyi-utca 12.

Ajánlja mindennemű saját készítményű
cipőt.

Mérték szerinti megrendelések a legrö-
videbb időn belül pontosan és szolidan
eszközöltenek.

A Magyar Nyugdíjbiztosító Rt zombori
képviselője **Spitzer Márk és Fia.**
Biztosít bárkinek — orvosi vizsgálat nélkül
— agkori nyugdíjat, rokkantsági járadékot,
özvegyi nyugdíjat és végkielégítést. Kereske-
dőket és iparosokat 1 korona heti befizetéssel
biztosítunk. Felvilágosítást szívesen adunk.

Bogdán István hentesárú üzlete Zrínyi-utca.
Ajánlja a n. é. közönségnek kitünően
pácolt füstölt húst, sonkát, karajt, lapockát,
ugyszintén frissen olvasztott zsírt, hájat, zsir-
nak való vastag szalonnát legolcsóbb ár és
pontos kiszolgálás mellett.

Bognármeister Szívós Dezső Zombor, Thö-
köly (Apatini)-ut 20. Tili-féle ház. —
Elvállal hintó, automobil és gazdasági mun-
kákat. Szolid árak. Pontos kiszolgálás.

**Butor-, üveg-, porcellán-, lámpa- és kép-
keret raktár: Scherer M.** Zombor,
Kossuth Lajos-utca. Kárpított butorjavítás,
képkeretelés és üvegezés. E szakmába vágó
bármilyen munkák vidéken is elvállaltatnak.

Berger B. szénkereskedő Zombor, Rökus-
utca 21. — Belföldi és porosz köszén,
továbbá kocsz és vágott fa kicsinyben blom-
bított zsákokban jutányos árban házhoz
szállítva. Kocsz és szén waggonként nálam
megrendelhető.

Cukrász. A legjobb sütemények és legiz-
letesebb torták, ugyszintén mindig friss
és természetes ízzel töltött bonbonok és a
legizletesebben kiállított fagyaltok a legfan-
tasztikusabb modellekben csakis **Nagy János**
cukrásznál kapható. Széchenyi-körút 11. sz.

Czeisel József gépműhelye Zombor. — El-
vállal artézi kutak furását, vízvezetékek
és fűdőberendezéseket, bármily vasszerke-
zetek és lakatos munkákat, gazdasági cikkek
készítését. Az ipar legújabb vívmánya.
Autogén hegesztési telep.

Ehrlich Nándor fia épület- és diszműbádogos
(Rákóczi-ut). Fűdők, vízvezetékek és
központi fűtők saját tervezésében készít-
tetnek. Szakmába vágó összes munkákat
szavatosság mellett elvállalom.

Fényképészeti műterem. Mándits P. fény-
képészeti műterme a nagy szerbtemplom
mellett. Készít fényképeket a legolcsóbb árak
mellett, ugymint: 6 drb kabinetkép 8 kor.,
6 drb vizitkép 4 kor. és 6 drb legfinomabb
levelező-lap 3 korona.

Gubitz György és Társa uri és női cipész
Zombor, Kossuth Lajos-utca. Saját ké-
szítményű cipőraktár. Mértékszerinti megren-
delések gyorsan és szolidan eszközöltenek.
Valódi amerikai cipők nagy raktára.

Házi iparilag előállított FEHÉRNEMŰEK
a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig. —
Délmagyarország legjobb áruháza Zombor-
ban a „Menyasszonyhoz.“ — Nagy raktár
divatkelemben és vaszonneműekben. — Cég-
tulajdonos: **Spitzer Sándor.** Kossuth Lajos-
utca.

**Hirth János üveg-, porcellán- és lámpa-
raktára** (Kossuth Lajos-utca). Bőrönd
elárúsítás. E szakmába vágó munkálatokat
jótállás mellett elvállalom.

Hangszerkészítő. Raab Károly Zombor,
Zrínyi- és Orgona-utca. Szabadka:
Damjanits- és Bajza-utca. Legnagyobb kiköl-
csönző intézet külön e célra tartott zongorák
és pianóknak. Állandó raktár elsőrendű
Stengl Testvérek, Koch és Korzelt, Lanberger
és Glasz-féle zongorák és pianóknak. —
Részletfizetésre is. — Javítások és hangolások
szakszerűen végeztenek.

Ha épít, vagy házat javítja: homokot,
meszet, beocsni elsőrendű portland és
román cementet, cement-, keramit- és fayance-
lapokat legolcsóbban beszerezheti **Göszl Pál**
építő anyagkereskedőnél Zombor, Thököly-ut
18. Telefonszám 67. — Cimre tessék ügyelni.

Iparosok találkozó helye Lutz Simon ven-
deglősnél Thököly-ut 24. Kitünő ételek!
Valódi tiszta borok! Dreher-sörkimérés!

Kiárúsítás. Más vállalkozás miatt **Spitzer**
Vilmos divatruháza teljes kiárúsítást
rendez. Az összes raktáron levő gyapjuszövet,
vászon, selyem, flanel, mcsörök, szőnyeg tete-
mesen olcsó árai általános feltűnést keltenek.

Kisebb kőművesmunkákat, ugymint: átala-
kításokat, javításokat, fűdőkádakat,
fayance- és keramit burkolatokat, rabic és
betonmunkákat legszolidabb árak mellett vállal
Szávits János kőművesmester Zombor, Orgona-
utca 38.

Különlegességi dohány és szivarok, a leg-
jobb szivarkahüvelyek, mindenfaj szip-
kák, manilából készült gyékényszerű szivar-
tárcák, Piatnik-féle játékkártyák, bélyegek és
váltók kaphatók a zombori különlegességi
dohánytözsdeben, **Gruda Pálnál.** — Postai
megbízások legpontosabban.

Lauer Károly uri és női cipész Zombor,
Zrínyi-utca 8. sz. — Készít a legkénye-
sebb igényeknek megfelelő női, valamint
férfi cipőket és diszcsizmákat. Pontos kiszol-
gálás. Méltányos árak.

Műorás és ékszerész: Keszler Dezső
Zombor, Kossuth Lajos-utca, Frey-féle
ház. Dus raktár mindennemű arany-, ezüst-,
tula-, nikkell-, zseb-, fali- és ingaórákban,
arany- és ezüstneműekben. Bámulatos olcsó
árak. Valódi berndorfi- és china-ezüst áruk.

Műbutorasztalos. Pfarr Pál Thököly-ut 20.
Elvállal a legmodernebb rajz szerint
fényezett, valamint matt butorok készítését.
Lelkiismeretes munka. Szolid árak.

Mrákovits Gyula elsőrangú műselyem-
kelembefestő és vegyészeti ruhatisztító
Zombor. Gyűjtőüzlet: a nagy szerbtemplom
közéleben, Bajai-utca 11. Iparüzem-telep:
Malom-utca 10. Mindennemű ruhák festése
és tisztítása a legújabb rendszer szerint. —
Feltűnő olcsó árak.

Nikkelezés. Mindennemű tárgyak újra
nikkelezését, ezüstözését, aranyozását,
valamint csillárok újra csiszolását a legjutá-
nyosabb árak mellett elvállal „**MERKUR**“
nikkelezési vállalat Telep-utca 5. 50-12

Oláh János kovácsműhelye Zombor, Thö-
köly-ut 20. — Elvállal 1 évi jótállás
mellett hintók és kocsik vasalását, továbbá
gazdasági cikkek készítését a legszolidabb
árak mellett.

Ruhákat vegyileg tisztít és fest pontos és
gyors kiszolgálás mellett **Husvéth István**
vegytisztító és festőgyár Zombor.

Schlieszer Testvérek divatruháza Zombor.
Minden idényre legnagyobb választékban
kapható divatkelemben, divatselyem, fekete szö-
vetek, angol és francia batisztok, szőnyegek.
Versenyez legelőkelőbb fővárosi cégekkel vá-
laszték és árakban.

Steiner Lajos cim- és műfestő Zombor,
Rökus-utca. Választási zászlókat a leg-
jutányosabb árban szállít.

Sirkövek, továbbá mindennemű kőfaragó
és márványmunkák szakszerű készítését
vállal **ifj. Stempel Samu** kőfaragó Zombor,
Rákóczi-ut 4t. sz. — Nagy raktár kész sir-
emlékek és butor-márványlapokban. Márvány-
fűrészelés és csiszolás.

Szuppek Gyula Zombor, üvegudvar. —
**Üveg-, porcellán-, lámpa-, tükör és tábla-
veg gyári raktár.** — E szakmában legna-
gyobb és legolcsóbb bevásárlási forrás.

Stebler Antal műorás, ékszerész és vésnök
Zombor, fűteca. Nagy raktár minden-
nemű arany-, ezüst- és brilliáns ékszerek,
valamint alpaca- és china-ezüst dísz tárgyak-
ban. Meglepő olcsó árak. Javítások azonnal
eszközöltenek. Zalogházi becsüs. MÁV. óras.

Szpevák Béla műbutorkészítő Zombor,
Kalap-utca 2. Készít kizárólag finom
butorokat a legjutányosabb árak mellett.

**Schön Adolf könyv-, zenemű-, papirkeres-
kedés és könyvkötészet** Zombor, Kos-
suth Lajos-utca. Alapítva 1852-ben.

Schneider János nyerges és kárpitos
Zombor, Bezdáni-utca 7. — Elvállal e
szakmába vágó mindennemű munkákat. —
Billiárdok áthuzása jutányos árak mellett
eszközöltenek.

**Teltsch Gáspár optikus, kötszerek és bő-
rönggyára** (Kossuth Lajos-utca). Villanyos
berendezések, csillárok és villanykellékek olcsó
beszerzési forrása.

Több új ház Zomborban a város legforgal-
masabb utcáin eladó. A házak adó- és
tehermentesek. — Bővebb értesítést ad **dr.**
Mátits Márton.

Tartalékos tiszték legelőkelőbb szereltet-
nek fel **Knipl János** elismert legszolidabb
egyenruházati üzletében Zombor, Bajai-utca
4. szám.

Tilger Mihály Zombor, Könyök-utca 15. sz.
Ajánlja saját készítményű **sodronyfonat,**
valamint **fonott lőszort** és mindennemű kész
sodronyszövetet és **szitaárnit.** Vidéki megren-
delések azonnal eszközöltenek.

Ugry István kályhás és agyagárgyáros
Bezdáni-ut 39. sz. Mintaraktár Erzsébet-
tér 4. (Szemes-ház.) Ajánlja saját gyártmányu
I-a Chamotte kályhát, tűzhelyeit stb. áruit.
Javítások, átrakások jótállás mellett pontosan
eszközöltenek.

Virágkoszorúk és csokrok, virágkosarak
stb. a legmodernebbül és legolcsóbban
készít **Goesser Antal** Rákóczi-ut 42. szám. —
Telefonszám 129. — Diszoklevéllel kitüntetve.

Zombori Iparosok Árucarnoka. Bácska
legnagyobb butorraktára. — Elsőrendű
kárpitosműhely. — Eladások részletfizetésre is.